

RP 160/2007 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av bestämmelserna om ändringssökande i bilskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att bestämmelserna om ändringssökande i bilskattelagen ändras. Enligt propositionen bör den skattskyldige vid sökande av ändring i regel först framställa ett skriftligt rättelseyrkande till skattemyndigheten. Ändring i skattemyndighetens beslut om rättelseyrkandet kan sedan sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I propositionen föreslås också att behörig domstol i bilskatteärenden i allmänhet ska

vara den regionala förvaltningsdomstol som bestäms enligt den skattskyldiges hemkommun.

I propositionen föreslås dessutom att bestämmelsen som gäller en övergångsperiod för sökande av ändring i fråga om fordon som beskattats som begagnade upphävs.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Nuläge	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
2.1 Genomförandealternativ.....	6
2.2 Målsättning och de viktigaste förslagen.....	7
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	9
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	10
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
1.1 Lag om ändring av bilskattelagen	10
2 LAG OM UPPHÄVANDE AV 4 MOM. I IKRAFTTRÄDANDEBESTÄMMELSEN I LAGEN OM ÄNDRING AV BILSKATTELAGEN	12
3 IKRAFTTRÄDANDE	13
LAGFÖRSLAG	14
om ändring av bilskattelagen.....	14
om upphävande av 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen.....	17
BILAGA	18
PARALLELLTEXT	18
om ändring av bilskattelagen.....	18

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge**1.1 Lagstiftning och praxis**

Bestämmelser om bilskatt ingår i bilskattelagen (1482/1994), som trädde i kraft vid ingången av 1995 när Finland anslöt sig till Europeiska unionen. Bilskatten är en skatt av engångsnatur som tullmyndigheten tar ut för nya eller begagnade importerade personbilar, paketbilar och motorcyklar då de registreras eller tas i bruk i Finland för första gången. Ett undantag utgörs av vissa skattefria fordon eller fordon som berättigar till nedsatt skatt samt situationer med tillfällig skattefri användning. Fordonsförvaltningscentralen sköter den bilbeskattning som verkställs efter den första registreringen eller det första ibruktagandet, t.ex. då det sker förändringar i fordonets konstruktion eller användningssyfte. Skattskyldig är i huvudsak importören av fordonet eller tillverkaren av ett fordon som tillverkats i Finland.

Bilskatten är en nationell indirekt skatt som inte har harmoniserats inom Europeiska unionen. Medlemsstaterna kan självständigt besluta på vilken grund och hur mycket skatt de tar ut för ett fordon. Medlemsstaternas behörighet begränsas dock av bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, i synnerhet av förbudet mot skattediskriminering av importvaror. Europeiska gemenskapernas domstol har meddelat avgörande C-101/00 om Finlands bilbeskattning, på basis av vilket bilskattelagen ändrades 2003 så att man övergick till en skattemodell som baserar sig på det allmänna detaljförsäljningsvärdet i stället för på importörens skatt baserad på anskaffningsvärdet.

Skatten på en personbil är 28 procent av beskattningsvärdet, från vilket avdras 650 euro för andra än dieseldrivna bilar och 450 euro för dieseldrivna bilar. Med beaktande av avdraget blir bilskatteandelen i genomsnitt cirka 25 procent av det skattepliktiga konsumentpriset på personbilar. Denna skattenivå har tillämpats sedan 2003, då nivån på bilskatten på personbilar sänktes med ungefär en sjättedel. Begagnade importfordon som tillverkats före 2003 beskattas på grund av

förbudet mot diskriminerande skatt i EG-rätten på annat sätt, antingen enligt modell eller med en genomsnittlig procent. Denna är enligt drivkraften 29 eller 30 procent. På bilskattebeloppet tas ut en skatt lika stor som mervärdesskatten i samband med bilbeskattningen.

Årligen fattas cirka 215 000 beskattningsbeslut inom bilbeskattningen. Över 80 procent av dessa fattas som elektronisk dataöverföring och 20 procent genom försorg av skatteberedaren. Antalet beskattningsbeslut om nya fordon är cirka 180 000 stycken och om begagnade fordon cirka 35 000 stycken. År 2006 togs cirka 1,3 miljarder euro ut i bilskatt. Av skatteintäkterna inflöt 90 procent av nya fordon och 10 procent av begagnade fordon. Bilbeskattning verkställs vid 10 kontor i Finland.

I bilskattelagen förskrivs förutom om skatten dessutom om förfarandet vid bilbeskattning, t.ex. om rättelseförfarande och ändringssökande. Grunden för bilbeskattningen är att bestämma rätt skattskyldig och rätt beskattningsvärde. Bestämmelserna om rättelse och ändringssökande i bilskattelagen motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna i skattelagstiftningen i övrigt.

Ändring i tullmyndighetens och Fordonsförvaltningscentralens beslut söks med stöd av bilskattelagen genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsmått över beslut som tullen fattat har tullombudet och över beslut som Fordonsförvaltningscentralen fattat skatteombudsmannen vid Nylands länsskatteverk. Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till den myndighet vars beslut överklagas. Den skattskyldiges besvärstid i ärenden som gäller fastställande eller återbärande av skatt är tre år från ingången av följande kalenderår, dock minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. Vid besvär över beslut som gäller annat än fastställande av skatt är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av beslutet. Sådana beslut är t.ex. Tullstyrelsens förhandsavgöranden samt olika tillståndsbeslut. Besvärstiden för ett ombud som utövar statens besvärsmått är alltid 30 dagar från det att beslutet fattades.

Den skattskyldige kan söka ändring i ett beskattningsbeslut genom rättelseyrkande eller besvär. Även besvär behandlas alltid först vid ett rättelseförfarande. Enligt bilskattelagen ska myndigheten rätta sitt beslut, om den på grund av den skattskyldiges rättelseyrkande, med anledning av besvär eller av annan orsak konstaterar att bilskatt har fastställts till för stort belopp eller återburits till för litet belopp (*rättelse till den skattskyldiges fördel*). Beslutet kan dock inte rättas, om det har avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär. Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller skatteåterbäringen fastställdes. Om den skattskyldige har framställt ett skriftligt rättelseyrkande inom ovan nämnda tid, kan rättelsen på basis av det också göras senare.

När skattemyndigheten rättar sitt beslut i enlighet med den skattskyldiges yrkande, förfaller besvären. Till de delar skattemyndigheten anser att den skattskyldiges yrkande i besvären inte ger anledning till rättelse av beslutet, ska skattemyndigheten ge ett utlåtande med anledning av besvären. Detta innebär att besvären automatiskt överförs till förvaltningsdomstolen till de delar den skattskyldiges yrkande inte godkänns. Innan besvären tillställs förvaltningsdomstolen ska myndigheten ge tullombudet eller skatteombudet samt den ändringsökande tillfälle att avge bemötande eller genmäle. Bestämmelserna om hörande i bilskattelagen hör i fråga om form till rättelsebehandlingen av besvär, varvid myndigheten ger utlåtande endast i det fall att myndigheten inte godkänner besvären. Efter hörandet ska de handlingar som uppkommit vid behandlingen av ärendet utan dröjsmål lämnas till förvaltningsdomstolen.

En stor del av de rättelseyrkanden och besvär som är anhängiga vid tullen beror på högsta förvaltningsdomstolens beslut av den 12 december 2006 som gäller bestämmandet av begagnade fordons beskattningsvärde. Enligt beslutet ska den skattskyldige öppet informeras om vilka priser som ligger till grund för beskattningsvärdet samt vilken beräkningsmetod som tillämpats vid bestämmandet av beskattningsvärdet. Enligt beslutet ska tullmyndigheten också försäkra sig om att uppgifterna är korrekta och heltäckande. Dessutom ska tullmyndigheten känna till en-

ligt vilken statistisk metod de uppgifter som används som grund för beskattningsvärdet produceras.

Bilskatteärenden har liksom andra besvär-ärenden som gäller indirekt beskattning centraliserats till Helsingfors förvaltningsdomstol. Bilskatteärendena utgör den största ärendegruppen som gäller indirekt beskattning. Största delen av besvären gäller beskattningen av fordon som importerats som begagnade, i synnerhet skatteprocenten och beskattningsvärdet på begagnade fordon. Det är således fråga om ett avgörande som gäller enskilda bilar och i huvudsak baserar sig på bevisning. I allmänhet är inte bilskatteärenden förknippade med några juridiskt särskilt krävande lagtolkningsfrågor.

I slutet av augusti 2007 var 11 000 rättelseyrkanden eller besvär anhängiga vid tullen. Enligt uppgift från den 27 september 2007 är 1 849 besvär över bilbeskattningen anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol.

1.2 Nuläge

Det rättelseförfarande som föregår domstolsskedet är nödvändigt i synnerhet då mängden ärenden är stor och förvaltningsförfarandet i första instans är sådant att där kan uppstå många i och för sig otvistiga fel t.ex. på grund av bristfälliga utredningar. Ett effektivt rättelseförfarande är då ett ändamålsenligt arrangemang med hjälp av vilket tvister snabbt kan avgöras och som klarlägger föremålet för tvisten. Därefter är ärenden som förs till domstolarna också i praktiken tvistiga. Rättseskedet skulle dock inte onödigt få fördröja möjligheten att få ärendet till domstol för avgörande. Med tanke på den skattskyldiges rättsskydd är det bra att snabbt få ett beslut om beskattning som han eller hon anser är felaktig. Fördelen med det nuvarande systemet har ansetts vara att den skattskyldige inte särskilt behöver framställa ett nytt yrkande till förvaltningsdomstolen då den skattskyldiges alla yrkanden inte kan godkännas utan att skattemyndigheten automatiskt överför ärendet till förvaltningsdomstolen för avgörande till de delar det inte har godkänts.

Det nuvarande förfarandet har dock vissa svagheter som leder till ineffektivitet i för-

valtningsdomstolens process. Man måste överföra även sådana yrkanden till förvaltningsdomstolen för avgörande som man redan när de sänds iväg vet inte kan godkännas ens i förvaltningsdomstolen. Sådana är t.ex. besvär som anförts sedan besvärstiden gått ut. Dessutom kan det efter rättelsebehandlingen av besvär vara mer eller mindre oklart vilka frågor som fortfarande verkligen är tvistiga vid förvaltningsdomstolen. Förvaltningsdomstolen borde få endast sådana ärenden för avgörande där fakta är klara, varvid det materiella beslutet kan fattas på basis av otvistiga fakta. Om fakta fortfarande är oklara, borde detta klart kunna uppges i det beslut som förvaltningsmyndigheten fattar med anledning av rättelsebehandlingen.

Problemen i rättelsebehandlingen har blivit framträdande i synnerhet i bilbeskattningen på grund av det stora antalet besvär över den. Beslut som gäller bilbeskattningen fattas i allmänhet som blankettbeslut. När skattskyldiga söker ändring enbart på basis av informationen i bilskattebeslutet är det svårt för dem att veta vad de ska stöda sig på för att få ändring. Ändringssökande i bilbeskattningen är ofta en privatperson. På grund av avsaknaden av ett motiverat beslut anföras inom bilbeskattningen ofta ändringsyrkanden som alldeles klart inte grundar sig på lag eller som åberopar lagen eller Europeiska gemenskapernas domstol rättspraxis på en alltför allmän nivå.

Den breda skalan av ändringsyrkanden i bilbeskattningen leder i det nuvarande systemet till att besvären nästan alltid överförs till förvaltningsdomstolen för behandling. Detta beror på att besvären tolkas så att yrkandena inte till alla delar har godkänts även om beloppet av de skatter som tagits ut för bilen i och för sig kan ha sänkts betydligt. I en stor del av ärendena avger de skattskyldiga inte mera bemötande efter rättelsebehandlingen, vilket i många fall kan antas ha berott på att rättelsen har motsvarat deras förväntningar. Förvaltningsdomstolen kan dock inte på basis av att något bemötande inte har avgetts anse att besvären har förfallit, utan ett normalt beslut måste även i det fallet meddelas i ärendet.

I bilbeskattningen kan man anse det vara sannolikt att en stor del av de ändringssökande

inte mera skulle ha sökt ändring genom besvär om de hade fått ett för dem huvudsakligen positivt rättelsebeslut eller ett motiverat negativt beslut. Besvären gäller ofta även sådana fakta om bilens värde, skick eller körda kilometer som man inte ens försöker bevisa i samband med ändringsyrkandet. Det är ofta förvaltningsdomstolen som måste klarlägga fakta i bilbeskattningen.

Det faktum att alla besvärssärenden som gäller indirekt beskattning i nuläget är centraliserade till Helsingfors förvaltningsdomstol har haft en direkt effekt på arbetssituationen vid förvaltningsdomstolen. År 2005 var 46 procent och 2006 48 procent av alla anhängiga ärenden vid förvaltningsdomstolarna anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol.

Målen för utvecklingen av förvaltningsdomstolarna framgår av regeringens proposition med förslag till lag om förvaltningsdomstolarna (RP 114/1998 rd). Målet har varit att förvaltningsprocessärenden ska fördelas så jämnt som möjligt mellan de regionala förvaltningsdomstolarna och att det vid alla regionala förvaltningsdomstolar ska finnas sakkunskap i olika ärendegrupper baserad på tillräckliga resurser så att det inte mellan de olika förvaltningsdomstolarna förekommer väsentliga skillnader i hur ärendena behandlas. De regionala förvaltningsdomstolarnas behörighet är allmän och därför behandlas alla sorters förvaltningsärenden vid dem, vilket också är meningen i fortsättningen. Utifrån denna utgångspunkt har förvaltningsdomstolarna förutsättningar att ta emot nya ärendegrupper, ifall det sörs för att de har behövliga resurser och utbildning för dem.

I utvecklingen av systemet i förvaltningsprocesslagen har avsikten även varit att beakta det ökade antalet muntliga förhandlingar. Med tanke på enskilda parter är det viktigt att muntliga förhandlingar ordnas så nära parterna som möjligt. En muntlig förhandling som ordnas långt borta från hemorten kan orsaka enskilda parter stora rese- och inkvartingskostnader samt även högre advokatkostnader.

Den klart största gruppen besvär som måste decentraliseras mellan de olika förvaltningsdomstolarna är besvär över fordonsbeskattningen. De besvär över fordonsbeskattningen som i slutet av 2006 var anhängiga vid Hel-

singfors förvaltningsdomstol var ungefär 3 500 till antalet. Av alla de 8 506 ärenden som i slutet av 2006 var anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol utgjorde andelen bilskatteärenden 40 procent. När det gäller beslut som Södra tulldistriktet fattat om besvär över fordonsbeskattningen var andelen 2005 23 procent och 2006 44 procent. Södra tulldistriktet består av domkretsarna för Helsingfors, Tavastehus och Åbo förvaltningsdomstolar.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Genomförandalternativ

Finansministeriet tillsatte den 19 maj 2006 en arbetsgrupp för att utveckla systemet för ändringssökande i indirekt beskattning. Arbetsgruppen skulle utreda till vilka delar och hur man inom den indirekta beskattningen kan skapa ett sådant system för ändringssökande där förvaltningens rättelseförfarande är åtskilt från det besvärsförfarande som behandlas i domstol. Arbetsgruppen skulle också utreda i vilken utsträckning det är ändamålsenligt att besvär över indirekta skatter fortfarande behandlas vid Helsingfors förvaltningsdomstol eller om det vore motiverat att i fråga om vissa eller alla skatteslag styra besvären till de behöriga förvaltningsdomstolarna. Arbetsgruppen skulle lägga fram förslag till nödvändiga ändringar i lagstiftningen.

Arbetsgruppen konstaterade som sitt ställningstagande att förfarandet för rättelseyrkande håller på att bli en allmän trend i utvecklingen av rättsskyddssystemet inom förvaltningen. Den allmänna önskan är att rättelse av förvaltningsbeslut ska skiljas från det egentliga ändringssökande som styrs till domstol. Ett bevarat förtroende för domstolsväsendet gynnas av att även förvaltningsdomstolarna visar sig som klart självständiga och oberoende domstolar för de skattskyldiga. Målet för utvecklingen av systemet med rättelseyrkande är att en person redan från förvaltningen ska få ett klart och i detalj motiverat beslut om alla sina yrkanden utifrån vilket han eller hon har faktiska möjligheter att bedöma om rättsskyddet förutsätter att

han eller hon ytterligare vänder sig särskilt till domstol i ärendet. Den obligatoriska rättelsebehandlingen av besvär i den indirekta beskattningen uppfyller inte dessa kriterier.

Med förfarandet för rättelseyrkande avses det system för ändringssökande där förutsättningen för besvärsrätten är att ett yrkande på rättelse av ett beslut först framställs till den myndighet som fattat beslutet och att myndigheten meddelar ett beslut med anledning av rättelseyrkandet. Det är först beslutet om rättelseyrkandet som får överklagas hos domstol. När det gäller förfarandet för rättelseyrkande är det den rätt som var och en enligt rättsskyddsbestämmelsen i 21 § i grundlagen har att få sin sak behandlad utan ogrundat dröjsmål och rätten att få sin sak behandlad av domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan som har betydelse. Behandlingen av ärenden som gäller ändringssökande bör ske snabbt, säkert och med så låga kostnader som möjligt. Dessutom bör garanteras att besluten är korrekta både när det gäller tillämplig lag och fakta.

Det processuella rättsskyddet förutsätter att ärendet behandlas utan dröjsmål. Europeiska människorättsdomstolen har i praktiken utgått ifrån att den totala behandlingstiden för ändringssökande ska räknas ända från behandlingen av rättelseyrkandet. En snabb behandling av rättelseyrkandet har en betydande effekt för den skattskyldige. Den bör garantera ett snabbt avgörande i ärendet och får inte bli enbart ett mellanskede som fördröjer ett avgörande i ärendet innan ärendet behandlas i domstol. I ärenden där tvistiga frågor är enbart lagtolkningsfrågor till sin natur ger förfarandet för rättelseyrkande alltså ingen omedelbar nytta.

Arbetsgruppen har i första hand granskat ibruktageandet av förfarandet för rättelseyrkande utifrån de skattskyldigas materiella rättsskydd. Frågan gäller alltså i vilken utsträckning beslutsfattande i ett rättelseförfarande kan bli behörigare än förvaltningsförfarandet i första instans. Denna synvinkel är viktig i synnerhet därför att förfarandet för rättelseyrkande inte får bli ett mellanskede som fördröjer ett avgörande i ärendet innan det behandlas i domstol. För det andra har arbetsgruppen utgått från att det bör finnas en

klar skillnad mellan rättelsebehandlingen i förvaltningen och domstolsförfarandet.

Enligt arbetsgruppens uppfattning är förfarandet för rättelseyrkande nödvändigt då utredningen av fakta har stor betydelse för avgörandet. Förfarandet för rättelseyrkande förtydligar meningsskiljaktigheter i ärendet innan det förs till förvaltningsdomstolen för prövning. I domstolsbehandlingen bör tyngdpunkten ligga på vad som är den riktiga lagtolkningen och tillämpningen i det aktuella fallet. Endast domstolarna kan i frågor som gäller tolkningen av rätten inom Europeiska gemenskapen begära förhandsavgörande från Europeiska gemenskapernas domstol. Domstolarna har också rätt att låta bli att tillämpa en lag som uppenbart strider mot grundlagen.

Arbetsgruppen föreslog att bestämmelserna om ändringssökande i bilskattelagen, mervärdesskattelagen, tullagen, lagen om påförande av accis, fordonsskattelagen och bränsleavgiftslagen ändras. Det föreslås att ändring i ärenden som gäller den indirekta beskattning enligt de nämnda lagarna i allmänhet först söks genom ett skriftligt rättelseyrkande till skattemyndigheten, vars beslut sedan kan överklagas hos förvaltningsdomstolen. Dessutom föreslås att den regionala förvaltningsdomstol som bestäms enligt den skattskyldiges hemort i allmänhet ska vara behörig domstol i ärenden som gäller bilskatt, accis, fordonsskatt och bränsleavgift samt mervärdesskatt. I nuläget har avgörandet av besvär i dessa ärenden centraliserats till Helsingfors förvaltningsdomstol. Inga ändringar föreslås i Helsingfors förvaltningsdomstols ställning när det gäller ärenden som omfattas av tullagen.

2.2 Målsättning och de viktigaste förslagen

I propositionen delas i huvudsak arbetsgruppens syn på utvecklingen av rättelseförfarandet inom indirekt beskattning och decentraliseringen av behandlingen av besvär till de regionala förvaltningsdomstolarna,

I propositionen är utgångspunkten dock den att ändringarna bör göras stegvis för att man ska kunna bedöma konsekvenserna för rättsskyddet. De åsikter som i arbetsgruppens förslag presenteras i fråga om utvecklingen

av rättelseförfarandet inom den indirekt beskattningen och en decentralisering av behandlingen av besvär till de regionala förvaltningsdomstolarna har till stora delar godkänts. Man har dock alldeles nyligen inom ramen för statens produktivetsprogram börjat fundera bl.a. över en utveckling av accisbeskattningen i likhet med mervärdesskattningen så att beskattningen ganska långt vore självbeskattning. Det är oklart om man i en sådan situation skulle uppnå några egentliga fördelar med att kräva ett förfarande för rättelseyrkande, då beslut även annars motiveras grundligt. Man har dessutom observerat att i tullärenden skulle kopplingen till den tullkodex som är under beredning leda till att det inte i detta skede finns grundade orsaker att ändra bestämmelserna om rättelseförfarande i tullärenden. Tankarna på en överföring av alla de besvär som gäller indirekta skatter till de regionala förvaltningsdomstolarna har väckt frågor om nödvändiga resurser och utbildning som det är svårt att ställa till förfogande på tämligen kort sikt.

I första skedet har man under dessa omständigheter sett det ändamålsenligt att koncentrera sig på den volymmässigt största ärendegruppen, dvs. utvecklingen av förfarandet för sökande av ändring i bilbeskattningen, eftersom det största ändringsbehovet gäller just bilskatten. Syftet är att ändringar ska göras stegvis även i fråga om de övriga skatterna vartefter ändringar ses motiverade.

Målet för propositionen är att möjliggöra att felaktiga beslut i bilskatteärenden korrigeras i ett så tidigt skede som möjligt och att behandlingen av ärenden påskyndas för att förbättra rättsskyddet.

Såsom arbetsgruppen föreslog har förfarandet för rättelseyrkande i allmänhet setts som en ändamålsenlig rättsskydds metod i sådana ärenden där prövningen av ärenden är summarisk till sin karaktär och inga i detalj motiverade beslut fattas. Ett beslut som fattas i ett ärende ger då inte en tillräcklig grund för att tillgripa besvärsförfarandet, eftersom den person som fått beslutet inte känner till de omständigheter och rättsnormer som ligger till grund för beslutet. Först via förfarandet för rättelseyrkande får personen ett beslut som är tillräckligt motiverat för att det ska gå att bedöma om han eller hon har

skäl att föra ärendet till domstol som besvär. Dessa synpunkter lämpar sig i synnerhet för fastställandet av bilskatt, men även för annan beskattning som verkställs i ett massförfarande.

Enligt propositionen föreslås att förfarandet för rättelseyrkande genomförs i bilbeskattningen så att ändring i ett beslut om fastställande eller återbärande av skatt först bör sökas genom ett skriftligt rättelseyrkande hos den skattemyndighet som fattat beslutet. Besvär hos förvaltningsdomstolen kan sedan anföras över ett beslut som fattats med anledning av rättelseyrkandet. Förfarandet för rättelseyrkande föreslås bli tillämpat på beslut som gäller fastställande och återbärande av skatt och som fattas enligt bilskattelagen. Förfarandet för rättelseyrkande föreslås också gälla ytterligare påföljder, dvs. skattehöjning samt skatteökning och dröjsmålsränta, för dessa skatter och avgifter. Ändring i andra överklagbara beslut som fattas på basis av bilskattelagen söks hos förvaltningsdomstolen utan föregående förfarande för rättelseyrkande eller någon annan rättelsebehandling av besvären.

Tiderna för sökande av ändring skulle inte nämnvärt påverkas av att förfarandet för rättelseyrkande genomförs, utan de besvärstider för skattskyldiga och skattetagare som nu ingår i lag skulle enligt propositionen till väsentliga delar gälla både rättelseyrkande och besvär enligt det nya systemet. Besvärstiden föreslås motsvara tiden för rättelseyrkande, som är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbärs, dock minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. Ett beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande skulle dock inte i sig vara ett beslut om fastställande eller återbärande av skatt och därför inleds inte en ny tre eller fem års besvärstid från det att det fattades. I övriga ärenden är besvärstiden på samma sätt som nu 30 dagar från delfäendet av beslutet.

I syfte att effektivisera förfarandet för rättelseyrkande föreslås en bestämmelse om hörande av parterna, den skattskyldige och ombudet för skattetagaren som verkställs med anledning av ett rättelseyrkande. Syftet med bestämmelsen är att betona att ärendet ska vara utrett och tvistiga frågor specificerade

då rättelseyrkande framställs. Inga andra procedurbestämmelser som gäller behandlingen av rättelseyrkanden föreslås, utan vid behandlingen bör förvaltningslagen (434/2003) följas.

Ett effektivt genomförande av förfarandet för rättelseyrkande förutsätter att möjligheten att anföras grundbesvär enligt lagen om verkställighet av skatter och avgifter förhindras, på samma sätt som hittills.

Genom en decentraliserad behandling av besvär i alla förvaltningsdomstolar kan man bättre än i det centraliserade systemet undvika problem då antalet besvär på kort tid märkbart ökar i antal. Eftersom det finns flera behöriga förvaltningsdomstolar, främjar detta en snabb behandling av besvär i synnerhet i rusningssituationer.

I propositionen föreslås att besvär i bilskatteärenden anföras hos den regionala förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort har varit då beslutet har fattats. Med part som är berättigad till ändringssökande avses i överensstämmelse med bestämmelsen om ändringssökanden i 6 § i förvaltningsprocesslagen den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. Med en fysisk persons hemkommun avses hemkommunen enligt lagen om hemkommun (201/1994). Avgörande för en sammanslutning är dess hemort enligt handelsregistret. Skatteombud och tullombud anför sina besvär hos den regionala domstol som bestäms enligt den skattskyldiges eller någon annan parts hemkommun eller hemort.

För att kunna garantera att förvaltningsprocessen går rätt till bör den myndighet som fattat beslutet med anledning av besvären ge ett utlåtande innan de personer som är i partsställning hörs för att dessa i sina egna ställningstaganden ska kunna ta hänsyn till myndighetens utlåtande. Behandlingsordningen framgår av bestämmelsen om hörande. Enligt den ska skattemyndigheten med anledning av besvär ge ett utlåtande samt med anledning av besvär och utlåtande ge den skattskyldige tillfälle att avge bemötande då besvär anförts av tullombudet eller skatteombudet samt ge tullombudet eller skatte-

ombudet tillfälle att avge bemötande och vid behov även genmäle då besvär anförts av den skattskyldige. Myndigheten ska utan dröjsmål tillstålla förvaltningsdomstolen besvärsskriften, sitt utlåtande, bemötanden och gemälen samt de ursprungliga beskattningshandlingar som myndigheten har i sin besittning gällande det beslut som är föremål för ändringsökande.

När det gäller bilskatteärenden föreslås även sådana ändringsyrkanden bli behandlade vid förfarandet för rättelseyrkande som gäller beslut som fattats innan de nya bestämmelserna trätt i kraft, men som blir anhängiga vid tull- eller skattemyndigheten först sedan lagen trätt i kraft. De besvär som är anhängiga vid tull- eller skattemyndigheten när lagen träder i kraft behandlas enligt förslaget som rättelseyrkanden enligt de nya bestämmelserna, med undantag för sådana fall där ett rättelsebeslut har fattats innan lagen trätt i kraft.

Dessutom föreslås att momentet i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen upphävs. I momentet föreskrivs om en övergångsperiod för ändringsökande i fråga om fordon som beskattats som begagnade innan lagen trädde i kraft. Det har på grundval av momentet varit möjligt att utan tidsfrist söka ändring i beskattningar som verkställts innan bilskattelagen trädde i kraft den 15 maj 2003 genom rättelseyrkande. Rättssäkerheten kan anses förutsätta att denna möjlighet att göra rättelse oberoende av tidsfrister tas bort. Inte heller på annat håll i beskattningen ges möjligheter att söka ändringar utan tidsfrister.

3 Propositionens konsekvenser

Genomförandet av förfarandet för rättelseyrkande skulle förbättra de skattskyldigas rättsskydd genom att skapa förutsättningar för en snabbare behandling av ärenden vid förvaltningsmyndigheten och förvaltningsdomstolen. Skattskyldiga skulle till skillnad från det nuvarande systemet få ett motiverat beslut redan från den myndighet som behandlat rättelseyrkandet även i fråga om yrkanden som denna förkastat, och skulle inte behöva vänta på att ärendet behandlas i domstol. Tyngdpunkten i rättsskyddssystemet i

den indirekta beskattningen skulle således helt och hållet överföras mera på förvaltningsmyndigheterna. Medborgarcentreringen i fråga om rättsskydd understryks av att det till skillnad från nuläget är den skattskyldiges eget val att föra ändringsyrkandet till domstol. Skattskyldiga antas inte jämfört med nuläget orsakas extra arbete eller kostnader i någon nämnvärd utsträckning.

Tull- och skattemyndigheterna behandlar redan nu alla besvär inom den indirekta beskattningen vid ett rättelseförfarande. Genomförandet av ett separat förfarande för rättelseyrkande innebär inte att myndigheterna ges en ny uppgift i lag. Det nuvarande utlåtandeförfarandet kan utvecklas till ett beslut som utfärdas med anledning av ett rättelseyrkande. Endast hörande som verkställs med anledning av ett rättelseyrkande är jämfört med nuläget ett skede som i viss mån är nytt. Man kan således anta att myndigheterna redan nu har tillräckliga färdigheter att förverkliga förfarandet för rättelseyrkande och att det inte ska ge upphov till betydande nya arrangemang. Verkställandet av förfarandet för rättelseyrkande i bilbeskattningen antas inte förutsätta några betydande tilläggsresurser i tullförvaltningen.

Båda delfaktorerna i reformen: förfarandet för rättelseyrkandet och decentraliseringen av behandlingen av besvär har konsekvenser för både ekonomin och organisationen vid förvaltningsdomstolarna. En eventuell behandling i förvaltningsdomstol påskyndas om fakta och föremålet för tvisten har klarlagts redan när rättelseyrkandet framställs. Det nya förfarandet skulle effektivisera användningen av förvaltningsdomstolarnas resurser, eftersom de på så vis bättre skulle kunna koncentrera sig på sin egentliga uppgift, dvs. att avgöra äkta rättstvister.

Införandet av förfarandet för rättelseyrkande kräver inga särskilda utbildningsarrangemang av justitieförvaltningen. Utbildning vid de övriga förvaltningsdomstolarna i anslutning till en decentralisering ordnas som utbildning som ges av de personer som handlägger bilskatteärenden vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Eftersom reformen i detta skede genomförs endast i fråga om ett skatteslag, kan även utbildningsarrangemangen genomföras enligt en ganska snabb tidtabell.

Skapandet av ett förfarande för rättelseyrkande kommer på längre sikt att minska antalet ärenden som kommer in till förvaltningsdomstolarna och samtidigt resursbehoven sannolikt i likhet med vad som skedde inom den direkta beskattningen sedan förfarandet för rättelseyrkande infördes där på 1990-talet. Den största faktiska minskningen av nya ärenden under nästa år kommer dock att ske via den ikraftträdande bestämmelse som tas in i regeringens proposition. Enligt ikraftträdande bestämmelsen kommer både ändringsyrkanden som anhängiggörs under den nya lagen och som gäller beslut som fattats innan de nya bestämmelserna trädde i kraft och besvär som redan är anhängiga vid tullmyndigheten när bestämmelserna träder i kraft att behandlas som rättelseyrkanden. På så vis kommer den anhopning av ändringssökande som är anhängig vid tullen inte till de delar de förkastats automatiskt att överföras till förvaltningsdomstolen, utan ändringssökanden måste anföra separata besvär.

När lagändringen träder i kraft i början av 2008 avgörs de ärenden som är anhängiga

vid Helsingfors förvaltningsdomstol i Helsingfors och alla förvaltningsdomstolar börjar få ärenden i takt med att nya rättelsebeslut överklagas. Den ovan beskrivna ikraftträdande bestämmelsen är en förutsättning för att man vid förvaltningsdomstolarna sedan förfarandet för rättelseyrkande har trätt i kraft inte ska behöva mer tilläggsresurser än nu för att avgöra bilskatteärenden. I en sådan här situation är det helt enkelt fråga om en omfördelning av resurserna mellan Helsingfors förvaltningsdomstol och de övriga förvaltningsdomstolarna. Vid Helsingfors förvaltningsdomstol har resurserna under de senaste åren utökats med sammanlagt ca 20 årsverken och dessa har i praktiken i första hand behövts till avgörandet av de bilskatteärenden som anhopat sig.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med justitieministeriet och Tullstyrelsen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om ändring av bilskattelagen

55 §. Till 2 mom. fogas en hänvisning till 69 §. I 2 mom. föreskrivs om förfarandet när antingen tullombudet vid tullverket eller, till de delar bilbeskattningen hör till Fordonsförvaltningscentralens uppgifter, skatteombudet vid Nylands länsskatteverk hörs om förvaltningsbeslut som gäller bilbeskattning. I momentet föreskrivs även om delgivning av beslut till dessa. Bestämmelsen gäller inte hörande av ombud vid ett rättelseförfarande, vilket regleras i 69 § i bilskattelagen.

65 §. Paragrafen gäller betalning av ränta på skatt som ska återbäras. Enligt gällande 65 § betalas stadgad ränta på skatt som ska återbäras som följd av ändringssökande. Rättelse i enlighet med den föreslagna 68 § till den skattskyldiges fördel är inte sådant ändringssökande som avses i 65 §, och därför föreslås 65 § bli kompletterad så, att ränta även betalas på skatt som ska återbäras med an-

ledning av en rättelse som skattemyndigheten gjort på eget initiativ.

67 §. Till 67 § 4 mom. som gäller förhandsavgörande föreslås bli överfört en bestämmelse i 69 § 1 mom. i gällande lag, enligt vilken ändring i ett beslut genom vilket bestäms att förhandsavgörande inte meddelas inte får sökas genom besvär.

Mellanrubriken före 68 §. I 68 § föreslås bli föreskrivet om rättelse till den skattskyldiges fördel. Rättelse till den skattskyldiges fördel är inte ändringssökande enligt förslaget. Mellanrubriken Ändringssökande före 68 § föreslås bli ändrad till Rättelse till den skattskyldiges fördel och ändringssökande.

68 §. Paragrafen gäller rättelse till den skattskyldiges fördel. Om skattemyndigheten på grund av den skattskyldiges rättelseyrkande, med anledning av besvär eller annars konstaterar att bilskatt har fastställts till för stort belopp eller återburits till för litet belopp, ska skattemyndigheten enligt gällande bestämmelse rätta sitt beslut, om inte ärendet avgjorts genom ett beslut med anledning av

besvär. Efter att förfarandet för rättelseyrkande genomförts kommer denna bestämmelse att gälla rättelse som skattemyndigheten verkställer på eget initiativ. Därför föreslås att hänvisningarna till rättelseyrkande och besvär i 68 § stryks. Bestämmelsen kompletteras dessutom så att till den skattskyldige ska återbäras skatt som denna betalad till för stort belopp eller skatt som inte återburits.

69 §. Enligt 1 mom. söks ändring i skattemyndighetens beslut om fastställande eller återbärande av skatt hos skattemyndigheten genom ett skriftligt rättelseyrkande, om inte ärendet har avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär. Med ett beslut som gäller fastställande eller återbärande av skatt avses beslut om den första beskattningen och efterbeskattningen samt beslut som gäller dröjsmålspåföljder för skatt eller skattehöjningar. Som ett beslut som gäller skatteåterbäring betraktas även beviljande av skatte-sänkning med stöd av 28 § för en bil som används för beställningstrafik och skatteåterbäring till invalider enligt 51 §.

Förfarandet för rättelseyrkande ska även gälla skattetagaren och därför föreskrivs i 2 mom. om rätt att söka ändring på statens vägnar. Bestämmelsen motsvarar regleringen av statens besvärsmålsrätt i gällande bilskattelag.

I 3 mom. föreskrivs om tidsfristen för rättelseyrkande i princip på samma sätt som det föreskrivs om besvärstid i gällande lag. Rättelseyrkande kan framställas inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbars, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombudet och skatteombudet är tidsfristen 30 dagar från det att beslutet fattades. Ett beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande är dock inte i sig ett beslut om fastställande eller återbärande av skatt och därför inleds inte en ny besvärstid på tre eller fem år från det att beslutet fattades.

Paragrafens 4 mom. gäller framställande av rättelseyrkande till den myndighet som fattat beslutet och i 5 mom. föreskrivs om hörande av parter.

70 §. Besvär hos förvaltningsdomstolen kan enligt 1 mom. anföras över beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande samt över andra beslut som fattats med stöd

av bilskattelagen än beslut om fastställande eller återbärande av skatt. Hos förvaltningsdomstolen kan således direkt överklagas bl.a. beslut enligt 35 § 2 mom. om tillfällig användning, beslut enligt 63 § 3 mom. om omhändertagande av fordon och förhandsavgörande enligt 67 §.

Besvär anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort har varit då ett beslut som avses i 69 § 1 mom. eller något annat beslut har fattats. Behörig förvaltningsdomstol bestäms på samma grund som då besvär anföras av tullombudet eller skatteombudet. Med hemkommun avses en hemkommun enligt lagen om hemkommun, och med en sammanslutnings hemort dess hemort enligt handelsregistret. Om någon annan än en fysisk person, t.ex. ett öppet eller ett kommanditbolag inte har en registrerad hemort, betraktas den kommun som förts in i handelsregistret som den hemort från vilken verksamheten drivs.

Då ändring i ett beskattningsbeslut söks av någon för vilken skattskyldigheten har överförts med stöd av 4 § 2 mom., anföras besvären hos den förvaltningsdomstol som bestäms enligt den egentliga skattskyldigas hemkommun eller hemort. Det är fråga om en annan situation då det för samma fordon finns flera sekundärt skattskyldiga enligt 4 § 3 och 5 mom. Om de skattskyldigas hemkommuner finns inom olika förvaltningsdomstolars domkrets, styrs besvären i enlighet med ovan nämnda huvudregel till olika förvaltningsdomstolar. För att besvär över samma fordon ska behandlas vid en och samma förvaltningsdomstol föreslås att, ifall det finns flera skattskyldiga i fråga om skatten på fordonet, är den förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets huvudkontoret för det tulldistrikt som fattat beslutet ligger. Med huvudkontor avses det driftsställe där tulldistriktets ledning finns.

Bestämmelser om utövande av statens besvärsmålsrätt ingår i 2 mom. på samma sätt som i 69 § 1 mom. i gällande lag.

Bestämmelser om besvärstiden ingår i 3 mom. på motsvarande sätt som i 69 § 3 mom. i gällande lag. Besvärstiden för ett beslut som fattats med anledning av ett rät-

telseyrkande föreslås vara tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbars, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. Ett rättelsebeslut är dock inte i sig ett beslut om fastställande eller återbärande av skatt och därför inleds inte en ny besvärstid på tre eller fem år från det att beslutet fattades. Besvär ska således anföras inom tre år t.ex. från ingången av kalenderåret efter det då beslutet om den första beskattningen eller efterbeskattningen av ett begagnat fordon fattades. Besvär kan dock alltid anföras inom 60 dagar från delfäendet av rättelsebeslutet. I andra ärenden är besvärstiden liksom nu 30 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombud och skatteombud är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

I 4 mom. föreskrivs på samma sätt som i 70 § 1 mom. i gällande lag om hörande av parter. Det tillfälle som ska ges parterna att avge bemötande eller genmäle ska även gälla utlåtande av den myndighet som fattat beslutet. Alla handlingar som uppkommit i samband med besvären och tidigare vid handläggningen av ärendet ska utan dröjsmål sändas till förvaltningsdomstolen. Med andra handlingar som uppkommit vid handläggningen av ärendet avses även de ursprungliga beskattningshandlingarna. Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till den förvaltningsdomstol eller den myndighet vars beslut överklagas.

Enligt 5 mom. föreslås att besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen och som borde ha framställts som ett rättelseyrkande handläggs som rättelseyrkande vid behörig myndighet. Med stöd av 6 mom. tillämpas inte grundbesvär enligt lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) på samma sätt som regleringen i 69 § 4 mom. i gällande lag på sådana ärenden som avses i bilskattelagen.

71 §. Paragrafen gäller besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Hänvisningarna till Nylands länsrätt ersätts med en hänvisning till den regionala förvaltningsdomstolen. Utövandet av statens besvärsrätt i fråga om alla bilskattebeslut som fattats av förvaltningsdomstolar kommer enligt propositionen fortsättningsvis att vara koncentrerat till tullombudet vid Tullstyrelsen i fråga om tullmyn-

digheternas beslut och till skatteombudet vid Nylands skatteverk i fråga om Fordonsförvaltningscentralens beslut.

74 d §. Paragrafen gäller delgivning av beslut. Paragrafen motsvarar bestämmelsen i 69 § 2 mom. i gällande lag om delgivning av beslut som fattas med stöd av bilskattelagen. Bestämmelsen har fogats till bilskattelagen genom lag 1074/2003, och enligt motiveringen till den regeringsproposition som gäller lagen (RP 117/2003 rd) är syftet med bestämmelsen att beslut som hänför sig till bilbeskattningen ska kunna delges på ett sätt som avviker från den bevisliga delgivning som förutsätts i 60 § i förvaltningslagen även i fall där tiden för sökande av ändring eller någon annan tidsfrist som påverkar mottagarens rätt börjar löpa från det att beslutet delgavs. En allmän bestämmelse om delgivning av bilskattebeslut kan inte tas in i 69 §, som föreslås gälla endast förfarande för rättelseyrkande. Därför föreslås att bestämmelsen om delgivning överförs som en egen paragraf till avsnittet Särskilda stadganden i 10 kap. där det också finns t.ex. en bestämmelse om motivering av beslut enligt bilskattelagen.

2 Lag om upphävande av 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen

I 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lag 266/2003 föreskrivs om en övergångsperiod för ändringssökande i fråga om fordon som beskattats som begagnade innan lagen träder i kraft. Enligt momentet kan beskattningen av fordon som importerats som begagnade dock på ansökan rättas i överensstämmelse med denna lag, om beskattningen har verkställts den 1 januari 1999 eller därefter. Ansökan om skatterättelse kan göras av den som i egenskap av skattskyldig har betalat skatt för fordonet.

Bestämmelser om en övergångsperiod ingår i lagen, eftersom den enligt regeringens proposition (RP 271/2002 rd) ansågs motsvara den principen att om nationell lagstiftning är i strid med gemenskapsrätten, görs rättelse som huvudregel för så lång tid som det enligt nationell lag ännu är möjligt att söka ändring.

Det har på grundval av momentet varit möjligt att utan tidsfrist söka ändring i beskattningar som verkställts innan bilskattelagen trädde i kraft den 15 maj 2003 genom rättelseyrkande. Det har gått mer än fyra år sedan lagen trädde i kraft och under denna tid har skattskyldiga haft tillräcklig möjlighet att reagera på ändringen i bilskattelagen och söka rättelse i beskattningen. Skattskyldiga har haft minst ett år längre tid på sig än den normala tidsfristen för ändringssökande att framställa rättelseyrkande. Antalet rättelseyrkanden som blir anhängiga på basis av bestämmelsen är numera litet. Rättssäkerheten kan anses förutsätta att denna möjlighet att göra rättelse oberoende av tidsfrister tas bort. Inte heller på annat håll i beskattningen ges möjligheter att söka ändringar utan tidsfrister. Därför föreslås i propositionen att 4 mom. upphävs.

3 Ikraftträdande

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

Lagen om ändring av bilskattelagen föreslås bli tillämpad på beslut som tullmyndigheten eller Fordonsförvaltningscentralen fattat innan de nya bestämmelserna trätt i kraft och som under den nya lagen blir anhängiga som besvärshandlingar och på beslut som redan är anhängiga som besvär vid tulldistriktet eller Fordonsförvaltningscentralen när lagen träder i kraft. Detta innebär att besvär som är anhängiga vid tull- eller skattemyndigheten och som har anförts hos Helsingfors förvaltningsdomstol efter att lagen trätt i kraft behandlas som rättelseyrkande enligt de nya bestämmelserna, och därför utfärdas i fråga om ärenden som gäller ändringssökande och som ursprungligen anhängiggjorts som besvär enligt de nya bestämmelserna först ett rättelsebeslut som den ändringssökande kan överklaga hos den regionalt behöriga förvaltningsdomstolen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av bilskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i bilskattelagen av den 29 december 1994 (1482/1994) 55 § 2 mom., 65 §, 67 § 4 mom., 68 § och mellanrubriken före den, 69 § och 70 § samt 71 § 1, 3 och 4 mom., av dem 55 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1074/2003, 67 § 4 mom. sådant det lyder i lag 413/1997, 69 § sådant den lyder i lag 1380/1997 och i nämnda lag 1074/2003, 70 § sådant den lyder delvis ändrad i nämnda lag 413/1997 och 71 § 4 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1380/1997, samt

fogas till lagen en ny 74 d § som följer:

55 §

Tullombudet eller skatteombudet hörs och delges beslut så att ombudet ges tillfälle att ta del av ett beslut och av de handlingar som ligger till grund för beslutet, om inte något annat bestäms i 69 § eller 70 §.

65 §

På skatt som ska återbäras som följd av ändringssökande eller skattemyndighetens rättelse betalas stadga ränta. Räntan räknas från betalningsdagen.

67 §

Ärenden som gäller förhandsavgörande ska i Tullstyrelsen, Fordonsförvaltningscentralen, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen behandlas som brådskande. I ett beslut genom vilket bestäms att förhandsavgörande inte meddelas får ändring inte sökas genom besvär.

*Rättelse till den skattskyldiges fördel och
ändringssökande*

68 §

Konstaterar skattemyndigheten att skatt har fastställts till för stort belopp eller återburits till för litet belopp, ska skattemyndigheten rätta sitt beslut och till den skattskyldige återbära den skatt som denna betalat till för stort belopp eller den skatt som inte har åter-

burits, om inte ärendet avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär (*rättelse till den skattskyldiges fördel*).

Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller skatteåterbäringen fastställdes.

69 §

Ändring i skattemyndighetens beslut om fastställande eller återbärande av skatt söks genom ett skriftligt rättelseyrkande hos den myndighet som fattat beslutet, om inte ärendet har avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär.

Rätt att på statens vägnar söka ändring i tulldistriktets beslut har tullombudet i tulldistriktet och i Fordonsförvaltningscentralens beslut det skatteombud som avses i 55 §.

Tiden för rättelseyrkande är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbärs, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombudet eller skatteombudet är tiden för framställande av rättelseyrkande 30 dagar från det att beslutet fattades.

Rättelseyrkandet ska lämnas till den myndighet, vars beslut rättelseyrkandet gäller. Om beslutet har erhållits i elektronisk form eller i någon annan form som lämpar sig för automatisk databehandling, ska till det skriftliga rättelseyrkandet fogas en utskrift av beslutet i vanlig läsbar form.

Myndigheten ska, då rättelseyrkande framställts av den skattskyldige, ge tullombudet

eller skatteombudet och, då rättelseyrkande framställts av tullombudet eller skatteombudet, ge den skattskyldige tillfälle att avge bemötande samt vid behov även ge den som framställt rättelseyrkande tillfälle att avge genmäle. Ärendet kan avgöras utan att parterna hörs enligt vad som föreskrivs i 34 § 2 mom. i förvaltningslagen (434/2003).

70 §

Ändring i beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande och beslut om något annat än fastställande eller återbärande av skatt söks genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort fanns då det beslut som avses i 69 § 1 mom. eller något annat beslut än ett beslut om bestämmande eller återbärande av skatt fattades. Om det i fråga om den skatt som fastställs för fordonet finns flera skattskyldiga, är den förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets det tulldistrikt som fattat beslutet har sitt huvudkontor. Om det inte finns någon förvaltningsdomstol som med stöd av det ovanstående är behörig i saken, ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsmålsrätt på statens vägnar över tulldistriktets beslut har tullombudet vid tulldistriktet och över Fordonsförvaltningscentralens beslut det skatteombud som avses i 55 §. Besvärsmålsrätt över Tullstyrelsens beslut har tullombudet vid Tullstyrelsen.

Besvärstiden för ett beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbars, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av rättelsebeslutet. I andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombudet och skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till den myndighet vars beslut överklagas. Den myndighet som fattat beslutet ska ge ett utlåtande med anledning av besvären. Myndigheten ska med anledning av besvär och utlåtande, då besvär anförts av tullombudet eller skatteombudet, ge den skattskyldige och andra parter och, då besvär

anförts av den skattskyldige eller andra parter, ge tullombudet eller skatteombudet tillfälle att avge bemötande. Vid behov ska den ändringssökande även ges tillfälle att avge genmäle. Besvärsskriften jämte bemötanden, genmälen och utlåtanden samt de övriga handlingar som uppkommit i ärendet ska utan dröjsmål sändas till förvaltningsdomstolen.

Besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen men som borde ha framställts som rättelseyrkande behandlas som rättelseyrkande vid skattemyndigheten. Förvaltningsdomstolen fattar i detta fall inte beslut om att avvisa besvären.

Bestämmelserna om grundbesvär i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

71 §

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade beslutet av förvaltningsdomstolen.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsskriften ska inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller den förvaltningsdomstol som har fattat beslutet. Besvärsmålsrätt på statens vägnar har tullombudet vid Tullstyrelsen. I fråga om beslut som fattats av Fordonsförvaltningscentralen förs statens talan av skatteombudet vid Nylands skatteverk.

74 d §

Ett beslut kan delges utan mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Beslutet kan också delges personligen eller delges en registrerad skattskyldig genom elektroniskt svarsmeddelande. Då anses beslutet ha delgivits den vardag som följer efter den dag då beslutet fastställdes.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Besvärssärenden som är anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol när denna lag träder i kraft slutbehandlas vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Vid Helsingfors förvaltningsdomstol slutbehandlas likaså sådana besvärssärenden som skattemyndigheten innan de nya bestämmelserna trätt i kraft har behandlat vid ett sådant rättelseförfarande som avses i 68 § i bilskattelagen och som vid lagens ikraftträdande befinner sig i något annat behandlingsskede enligt 70 § 1, 3 eller 4 mom. i bilskattelagen.

Besvärssärenden som gäller fastställande eller återbärande av skatt och som när lagen träder i kraft är anhängiga vid tullmyndigheten eller Fordonsförvaltningscentralen och har anförts hos Helsingfors förvaltningsdomstol slutbehandlas som rättelseyrkanden enligt de nya bestämmelserna. Ändring i dessa beslut söks på basis av de nya bestämmelserna genom besvär hos den regionalt behöriga förvaltningsdomstolen.

Sökande av ändring hos Helsingfors förvaltningsdomstol i ett ärende som gäller fastställande eller återbärande av skatt och i vilket ett överklagat beslut har fattats innan de

nya bestämmelserna trätt i kraft och som blir anhängigt vid tulldistriktet eller Fordonsförvaltningscentralen efter det att bestämmelserna trätt i kraft, behandlas som rättelseyrkande. Ändring i dessa beslut söks på basis av de nya bestämmelserna genom besvär hos den regionalt behöriga förvaltningsdomstolen.

Besvär över andra beslut som tullmyndigheten eller Fordonsförvaltningscentralen innan denna lag trätt i kraft har fattat än sådana som gäller fastställande eller återbärande av skatt behandlas vid Helsingfors förvaltningsdomstol.

Om ett överklagat beslut vid högsta förvaltningsdomstolen efter lagens ikraftträdande måste upphävas och ärendet återförvisas för behandling i förvaltningsprocessordning, återförvisar högsta förvaltningsdomstolen ärendet till den förvaltningsdomstol som är regionalt behörig att behandla ärendet på basis av de nya bestämmelserna.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.**Lag****om upphävande av 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bilskatte-
lagen**

I enlighet med riksdagens beslut

1 §	2 §
Genom denna lag upphävs 4 mom. i ikraft- trädandebestämmelsen i lagen av den 4 april 2003 om ändring av bilskattelagen (266/2003).	Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 30 november 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

1.

Lag**om ändring av bilskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen av den 29 december 1994 (1482/1994) 55 § 2 mom., 65 §, 67 § 4 mom., 68 § och mellanrubriken före den, 69 § och 70 § samt 71 § 1, 3 och 4 mom., av dem 55 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1074/2003, 67 § 4 mom. sådant det lyder i lag 413/1997, 69 § sådan den lyder i lag 1380/1997 och i nämnda lag 1074/2003, 70 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 413/1997 och 71 § 4 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1380/1997, samt

fogas till lagen en ny 74 d § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

55 §

55 §

Tullombudet eller skatteombudet hörs och delges beslut så att ombudet ges tillfälle att ta del av ett beslut och med de handlingar som ligger till grund för beslutet, om inte något annat bestäms i 70 §.

Tullombudet eller skatteombudet hörs och delges beslut så att ombudet ges tillfälle att ta del av ett beslut och av de handlingar som ligger till grund för beslutet, om inte något annat bestäms i 69 § eller 70 §.

65 §

65 §

På skatt som skall återbäras som följd av ändringssökande betalas stadgad ränta. Räntan räknas från betalningsdagen.

På skatt som ska återbäras som följd av ändringssökande *eller skattemyndighetens rättelse* betalas stadgad ränta. Räntan räknas från betalningsdagen.

67 §

67 §

Ärenden som gäller förhandsavgörande skall i Tullstyrelsen, Fordonsförvaltningscentralen, *länsrätten* och högsta förvaltningsdomstolen behandlas som brådskande.

Ärenden som gäller förhandsavgörande ska i Tullstyrelsen, Fordonsförvaltningscentralen, *förvaltningsdomstolen* och högsta förvaltningsdomstolen behandlas som brådskande. *I ett beslut genom vilket bestäms att förhandsavgörande inte meddelas får ändring inte sökas genom besvär.*

*Ändringssökande****Rättelse till den skattskyldiges fördel och ändringssökande***

68 §

Konstaterar skattemyndigheten på grund av den skattskyldiges rättelseyrkande, med anledning av besvär eller av annan orsak att bilskatt har fastställts till för stort belopp eller återburits till för litet belopp, skall skattemyndigheten rätta sitt beslut, om inte ärendet avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär (*rättelse till den skattskyldiges fördel*).

Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det då skatten fastställdes eller bestämdes att återbäras samt även senare på skriftligt yrkande som den skattskyldige framställer inom nämnda tid.

69 §

Ändring i tullmyndighetens eller fordonsförvaltningscentralens beslut söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. I ett beslut genom vilket bestäms att förhandsavgörande inte meddelas får ändring dock inte sökas genom besvär. Besvärsmått på statens vägnar över distriktstullkammarens beslut har tullombudet vid distriktstullkammaren och över tullstyrelsens beslut tullombudet vid tullstyrelsen samt över fordonsförvaltningscentralens beslut det skatteombud som avses i 55 §. Ändring skall sökas skriftligen, och besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas den myndighet vars beslut överklagas. Om det beslut som överklagas har erhållits i elektronisk form eller i någon annan form som lämpar sig för automatisk databehandling, skall till besvärsskriften fogas en utskrift av beslutet i vanlig läsbar form.

Ett beslut kan delges utan mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet har lämnats in till posten, om inte något annat visas. Beslutet kan också delges personligen eller delges en registrerad skattskyldig genom elektroniskt svarsmeddelande. Då anses beslutet ha delgivits den vardag som följer efter den dag då beslutet fastställdes.

Besvärstiden är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då bilskatten fastställdes eller återbäras, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. När besvär anförs

68 §

Konstaterar skattemyndigheten att *skatt* har fastställts till för stort belopp eller återburits till för litet belopp, ska skattemyndigheten rätta sitt beslut *och till den skattskyldige återbära den skatt som denna betalat till för stort belopp eller den skatt som inte har återburits*, om inte ärendet avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär (*rättelse till den skattskyldiges fördel*).

Rättelse kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten eller skatteåterbäringen fastställdes.

69 §

Ändring i skattemyndighetens beslut om fastställande eller återbärande av skatt söks genom ett skriftligt rättelseyrkande hos den myndighet som fattat beslutet, om inte ärendet har avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär.

Rätt att på statens vägnar söka ändring i tulldistriktets beslut har tullombudet i tulldistriktet och i Fordonsförvaltningscentralens beslut det skatteombud som avses i 55 §.

Tiden för rättelseyrkande är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbäras, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombudet eller skatteombudet är tiden för framställande av rättelseyrkande 30 dagar från det att beslutet fattades.

Rättelseyrkandet ska lämnas till den myndighet, vars beslut rättelseyrkandet gäller. Om beslutet har erhållits i elektronisk form eller i någon annan form som lämpar sig för automatisk databehandling, ska till det skriftliga rättelseyrkandet fogas en utskrift av beslutet i vanlig läsbar form.

Myndigheten ska, då rättelseyrkande framställts av den skattskyldige, ge tullombudet eller skatteombudet och, då rättelseyrkande framställts av tullombudet eller skatteombudet, ge den skattskyldige tillfälle att avge bemötande samt vid behov även ge den som framställt rättelseyrkande tillfälle att avge genmäle. Ärendet kan avgöras utan att par-

över beslut om något annat än fastställande av skatt är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombudet och skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet har fattats.

Stadgandena om grundbesvär i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

70 §

Distriktstullkammaren eller fordonsförvaltningscentralen skall, då besvär anförts av tullombudet eller skatteombudet, bereda den skattskyldige samt, då besvär anförts av den skattskyldige, bereda tullombudet eller skatteombudet tillfälle att avge bemötande och vid behov även genmäle.

Om skattemyndigheten så som avses i 68 § rättar sitt beslut enligt den skattskyldiges yrkande förfaller besvären till denna del.

Till den del skattemyndigheten anser att det yrkande som den skattskyldige framställer i sina besvär inte ger anledning att rätta beslutet skall skattemyndigheten avge utlåtande med anledning av besvären.

Tullombudets eller skatteombudets besvärsskrift och besvärsskrift enligt 3 mom. av den skattskyldige skall jämte bemötanden, genmälen och utlåtanden samt de övriga handlingar som uppkommit i ärendet utan dröjsmål sändas till länsrätten i Nylands län.

terna hörs enligt vad som föreskrivs i 34 § 2 mom. i förvaltningslagen (434/2003).

70 §

Ändring i beslut som fattats med anledning av rättelseyrkande och beslut om något annat än fastställande eller återbärande av skatt söks genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den skattskyldiges eller någon annan till ändringssökande berättigad parts hemkommun eller sammanslutnings hemort fanns då det beslut som avses i 69 § 1 mom. eller något annat beslut än ett beslut om bestämmande eller återbärande av skatt fattades. Om det i fråga om den skatt som fastställs för fordonet finns flera skattskyldiga, är den förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets det tulldistrikt som fattat beslutet har sitt huvudkontor. Om det inte finns någon förvaltningsdomstol som med stöd av det ovanstående är behörig i saken, ska besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsrätt på statens vägnar över tulldistriktets beslut har tullombudet vid tulldistriktet och över Fordonsförvaltningscentralens beslut det skatteombud som avses i 55 §. Besvärsrätt över Tullstyrelsens beslut har tullombudet vid Tullstyrelsen.

Besvärstiden för ett beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande är tre år från ingången av kalenderåret efter det år då skatten fastställdes eller återbärs, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av rättelsebeslutet. I andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av beslutet. För tullombudet och skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det att beslutet fattades.

Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till den myndighet vars beslut överklagas. Den myndighet som fattat beslutet ska ge ett utlåtande med anledning av besvären. Myndigheten ska med anledning av besvär och utlåtande, då besvär anförts av tullombudet eller skatteombudet, ge den

skattskyldige och andra parter och, då besvär anförts av den skattskyldige eller andra parter, ge tullombudet eller skatteombudet tillfälle att avge bemötande. Vid behov ska den ändringsökande även ges tillfälle att avge genmäle. Besvärsskriften jämte bemötanden, genmälen och utlåtanden samt de övriga handlingar som uppkommit i ärendet ska utan dröjsmål sändas till förvaltningsdomstolen.

Besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen men som borde ha framställts som rättelseyrkande behandlas som rättelseyrkande vid skattemyndigheten. Förvaltningsdomstolen fattar i detta fall inte beslut om att avvisa besvären.

Bestämmelserna om grundbesvär i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

71 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller länsrätten i Nylands län. Besvärsrätt på statens vägnar har tullombudet vid tullstyrelsen. I fråga om beslut som fattats av fordonsförvaltningscentralen förs statens talan av skatteombudet vid Nylands länsskatteverk.

71 §

Ändring i *förvaltningsdomstolens beslut* får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av det överklagade *beslutet av förvaltningsdomstolen*.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfäendet av *förvaltningsdomstolens beslut*. Besvärsskriften ska inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller *den förvaltningsdomstol som har fattat beslutet*. Besvärsrätt på statens vägnar har tullombudet vid Tullstyrelsen. I fråga om beslut som fattats av Fordonsförvaltningscentralen förs statens talan av skatteombudet vid Nylands *skatteverk*.

74 d §

Ett beslut kan delges utan mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Beslutet kan också delges personligen eller delges en registrerad skattskyldig genom elektroniskt

svarsmeddelande. Då anses beslutet ha delgivits den vardag som följer efter den dag då beslutet fastställdes.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Besvärssärenden som är anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol när denna lag träder i kraft slutbehandlas vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Vid Helsingfors förvaltningsdomstol slutbehandlas likaså sådana besvärssärenden som skattemyndigheten innan de nya bestämmelserna trätt i kraft har behandlat vid ett sådant rättelseförfarande som avses i 68 § i bilskattelagen och som vid lagens ikraftträdande befinner sig i något annat behandlingsskede enligt 70 § 1, 3 eller 4 mom. i bilskattelagen.

Besvärssärenden som gäller fastställande eller återbärande av skatt och som när lagen träder i kraft är anhängiga vid tullmyndigheten eller Fordonsförvaltningscentralen och har anförts hos Helsingfors förvaltningsdomstol slutbehandlas som rättelseyrkanden enligt de nya bestämmelserna. Ändring i dessa beslut söks på basis av de nya bestämmelserna genom besvär hos den regionalt behöriga förvaltningsdomstolen.

Sökande av ändring hos Helsingfors förvaltningsdomstol i ett ärende som gäller fastställande eller återbärande av skatt och i vilket ett överklagat beslut har fattats innan de nya bestämmelserna trätt i kraft och som blir anhängigt vid tulldistriktet eller Fordonsförvaltningscentralen efter det att bestämmelserna trätt i kraft, behandlas som rättelseyrkande. Ändring i dessa beslut söks på basis av de nya bestämmelserna genom besvär hos den regionalt behöriga förvaltningsdomstolen.

Besvär över andra beslut som tullmyndigheten eller Fordonsförvaltningscentralen innan denna lag trätt i kraft har fattat än sådana som gäller fastställande eller återbärande av skatt behandlas vid Helsingfors förvaltningsdomstol.

Om ett överklagat beslut vid högsta förvaltningsdomstolen efter lagens ikraftträdande måste upphävas och ärendet återförvisas för behandling i förvaltningsprocessordning, återförvisar högsta förvaltningsdomstolen ärendet till den förvaltningsdomstol som är regionalt behörig att behandla ärendet på

Gällande lydelse

RP 160/2007 rd

23

Föreslagen lydelse

basis av de nya bestämmelserna.

*Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
